

**PLAGIAT, FRAUDA
ACADEMICA, FURT
INTELLECTUAL, DREPTURI DE
AUTOR SI INTEGRITATE
ACADEMICA IN ERA
INTERNETULUI**

Lucrarea " **PLAGIAT, FRAUDA ACADEMICA, FURT INTELLECTUAL, DREPTURI DE AUTOR SI INTEGRITATE ACADEMICA IN ERA INTERNETULUI** " a fost lansata initial cu ocazia Targului Educational 2009.

Editia de fata, revazuta si adaugita, a fost inregistrata la Bibliotzeea Nationala a Romaniei avand eodul **ISBN 978-973-0-18059-9**.

Afla inaintea profesorului tau daca textul tau este original sau plagiat .

DetectarePlagiat.ro va pune la dispozitie cel mai performant Program de Detectie a Plagiatului avand peste **120.000** utilizatori si fiind utilizat in majoritatea Universitatilor din Romania si R. Moldova.

**Afla inaintea profesorului tau daca
LUCRAREA ta este ORIGINALA sau PLAGIAT!**

Utilizat in Majoritatea Universitatilor din Romania
Adaptat in mod Specific pentru Texte in Limba Romana

GRATIS Instalare & Detectie a Plagiatului
www.DetectarePlagiat.ro

Cuprins

[Introducere](#)

[Capitolul 1. Definitia plagiatului. Cele sase forme ale plagiatului](#)

[Capitolul 2. Dreptul de autor si proprietatea intelectuala](#)

[Capitolul 3. Perceptia profesorilor si studentilor despre plagiat](#)

[Capitolul 4. Cum sa evitam plagiatul](#)

[Capitolul 5. Detectarea lucrarilor plagiate. Sfaturi pentru descoperirea acestora](#)

[Capitolul 6. Continutul si protectia drepturilor de autor. Internetul si drepturile de autor](#)

[Surse de documentare](#)

Introducere

Care sunt cauzele pentru care oamenii apelează la anumite site-uri pentru a se informa dar apoi să nu specifice sursele?

De ce nu mai există capacitatea omului de a-și spune părerea proprie?

De ce acum, când au posibilitatea de a fi originali, oamenii nu vor să o facă? Sau lipsa timpului, ușurința de navigare pe Internet, posibilitatea de a afla mai multe lucruri din mai multe domenii - motive banale - sunt factorii care îi îndeamnă pe oameni spre a plagia? Factorii aceștia există, dar nu sunt motivații.

Nicolae Manolescu, una din personalitățile de seamă contemporane, spunea că "Internetul informează, dar nu formează". Adică, utilizarea frecventă a Internetului poate diminua dorința omului de a citi o carte, de a se plimba, de a ieși cu prietenii, sau cum făceau generațiile anterioare, să picteze, să compună. Dacă Internetul ar fi apărut cu patru-cinci secole? Ar fi mai existat Mozart, Leonardo Da Vinci, Constantin Brâncuși, Dostoievski, Emil Cioran etc?

Drepturile de autor sunt destinate spre a opri plagiatul, spre a desființa pirateria și spre a atesta faptul că fiecare lucru, idee, obiect are un stăpân sau creator. Importanța acestor drepturi nu este foarte cunoscută și nici nu a fost promovată ea să ajungă la urechile tuturor, astfel încât să îi fie recunoscute și conștientizate importanța. Plagiatul și pirateria sunt probleme recent apărute și probabil de aceea nu se fac progrese asemănătoare celor din statele occidentale.

Cu alte cuvinte, plagiatul nu este decât o modalitate de manifestare a contrafacerii în materia dreptului de autor, iar aceasta justifică, odată în plus, folosirea noțiunii de contrafacere în acest domeniu.

Capitolul 1

Definiția plagiatului. Cele șase forme ale plagiatului

Dezvoltarea internetului, miliardele de documente de pe World Wide Web, dar și modul în care colectăm informațiile navigând sau apelând la motoare de căutare, au schimbat modul de realizare a unei lucrări, fie ea de cercetare, fie un simplu eseu. În acest mod se permite includerea simplă a fragmentelor din alte texte, simplificând și ușurând plagiatul, dar îngreunând depistarea sa. Când sunt copiate texte dintr-o rețea, vorbim despre plagiat online, sau plagiat cut&paste.

Folosind internetul în scopul documentării, tentația studenților de a plagia a crescut foarte mult în ultimii ani. În numai câteva secunde, folosind un motor de căutare, tastând cuvintele cheie asociate unui subiect se preiau site-uri web care oferă informații cu textul complet, gata pentru a fi copiat.

Deși plagiatul se referă la acțiunea unei persoane de a prelua anumite lucrări, idei, creații cunoscute sau nu de ceilalți, oricum scrise de altcineva, cu scopul de a le prezenta ca și cum i-ar aparține, acesta nu este clar delimitat. Nu există criterii stabilite după care oamenii să se ghideze și astfel să se diminueze această tendință de a însuși ceva ce nu le aparține. Plagiatul este o practică destul de răspândită.¹

Mulți numesc plagiatul ca fiind o victimă fără victimă. Prima dintre ele ar fi adevăratul autor, furându-i prestigiul. De cealaltă parte se află cel care plagiază, întrucât multe articole, lucrări de licență se găsesc libere pe Internet, chiar și fără autor.

Plagiatul se definește, conform DEX,²

Ca fiind o "operă literară, artistică sau științifică a altcuiva, însușită (integral sau parțial) și prezentată drept creație personală". Originea etimologică a termenului se pare că provine de la

¹ Carrol, J., *A Handbook for deterring plagiarism in higher education*. Oxford Brookes University, 2nd Edition, 2007

² Academia Română, Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan, DEX-Dictionarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, 2007

latinescul *plagiarius*, care definea pe cei care răpeau oameni, pe care apoi îi vindeau ca sclavi. Astăzi, termenul de plagiat se referă numai la "răpirea" produsului intelectual al altei persoane, însușirea bunurilor materiale purtând denumirea de piraterie.

Plagiatul academic

Plagiatul reprezintă o formă de fraudă academică și face parte din contextul eticii academice, reprezentând o problemă de educație etică. Frauda academică reprezintă un concept mai larg, care cuprinde: falsificarea unor date sau informații provenite din procesul de cercetare; sabotarea lucrărilor altora prin împiedicarea acestora să-și finalizeze lucrarea; înșelarea sau coruperea în vederea obținerii unor avantaje academice; favoritismul aplicat unei persoane în dauna alteia.

În legislația americană referitoare la drepturile de autor, plagiat se consideră utilizarea repetată a mai mult de 8 cuvinte, fără precizarea sursei originale, considerând că în acest fel, lucrarea plagiată este prezentată ca o lucrare originală. Această precizare s-a făcut pentru a familiariza pe cei care utilizează surse de documentare provenite din această țară asupra consecințelor.

Plagiatul poate fi *involutar*, prin utilizarea unor idei sau cuvinte, fără a preciza sursa, citarea greșită a sursei, fără intenție (graba de a realiza un material nu reprezintă o scuză), sau *voluntar*, când ideile și/sau rezultatele cercetării sau muncii altei persoane sunt însușite conștient de către plagiator.

Limita dintre plagiat și o lucrare elaborată de cineva este de multe ori neclară și nu întotdeauna se poate judeca plagiatul numai cu DA și NU. Aici intervin o serie de factori de care trebuie ținut cont, trebuie făcută o distincție între plagiatul voluntar și cel involuntar, care de cele mai multe ori este datorat necunoașterii unor reguli și principii. Înainte de apariția internetului acest tip de înșelătorie reprezenta mai multe pierderi de timp, chiar dacă și în acea perioadă plagiatul exista, deoarece necesita consultarea unui număr limitat de surse, materialul trebuia scris de mână, iar posibilitatea detectării era mult mai mare, tocmai din aceste motive.

Odată cu dezvoltarea noilor tehnologii (internetul), numărul cazurilor de plagiat a crescut brusc. O creștere lentă și redusă a apărut prin anii '80', timp de aproximativ 8 ani, urmată de o creștere bruscă înainte de anul 1990, creștere care a durat timp de aproape 10 ani, după care a început o scădere a numărului de cazuri, în mare parte datorită și dezvoltării metodelor de depistare a plagiatului, prin crearea unor soft-uri specializate, aceasta reprezentând o altă fațetă a avantajelor și dezavantajelor

internetului.³

Autoplagiatul

În ultimul timp a apărut însă la orizont o nouă amenințare la adresa bunei redactări a lucrărilor științifice și anume "autoplagiatul". Este o amenințare foarte nouă, dar încă ambiguă: așadar, cunoașterea ei este fundamentală atât pentru cei care o utilizează cât și pentru cei care sunt "atacați" pe nedrept cu ea, ca să se poată apăra. În plus, înțelegerea conceptului de "autoplagiatură" este foarte importantă pentru cei care publică frecvent și lucrează în mediul academic, precum și pentru editorii revistelor de specialitate și pentru studenți.

Plagiatul este definit (cf. DEX) ca „... ceva care a fost însușit – integral sau parțial – de la altcineva și prezentat drept creație personală...”. În acest cadru, autoplagiatul s-ar referi la „... ceva pe care ni l-am însușit – integral sau parțial – de la noi și l-am prezentat drept creație personală...”; evident că în acest context conceptul de autoplagiatură este fără sens, unii autori afirmând că nici nu ar trebui să discutăm despre el (Broome, 2004).

Acestea fiind

spuse, și în ciuda controverselor din literatură asupra conceptului de autoplagiatură (dacă el există sau nu), trebuie menționat faptul că în ultimii ani a apărut în mediul academic o preocupare mai atentă privind acest concept, din perspectiva etică. Aceasta se întâmplă deoarece mediul academic este prin excelență unul în care, în scopul vizibilității și consistenței mesajului științific, reluăm adesea idei și texte proprii în lucrările noastre noi. Dam câteva exemple de astfel de cutume academice bine încetățenite.⁴

- cei mai mulți autori, după ce își prezintă teza de doctorat o publică și sub forma unei cărți și/sau a unuia sau mai multor articole;
- de asemenea, după ce se prezintă o lucrare la o conferință, ea se trimite adesea spre publicare într-o revistă sau carte;
- există cutuma fundamentală mediului academic de a crea opere derivate. Operele derivate sunt acele opere care sunt create pornind de la una sau mai multe lucrări științifice preexistente și orice alte transformări ale unei opere științifice care reprezintă o muncă intelectuală de creație (cf. Legii Dreptului de Autor). În mediul academic cele mai frecvente opere derivate sunt

lucrările de tip cursuri universitare. Deoarece oferă o analiză mai globală, ele includ adesea texte din cărți de specialitate publicate anterior de autor. În plus, constituindu-se în bibliografie de specialitate, lucrările cu caracter de curs au adesea parti comune dacă cursurile respective sunt cu referire la domenii apropiate sau la subdomenii ale aceluiași domeniu; pentru domeniul de intersecție se preferă publicarea textului în format standard pentru a păstra consistența discursului, a familiariza studenții cu texte standard asupra tematicii și a stimula diseminarea corectă a conținutului său;

- unii autori publică un articol în mai multe locuri pentru a crește vizibilitatea textului, mai ales în condițiile în care revistele sunt din țări diferite, sunt publicate în limbi diferite și/sau se adresează unui public țintă foarte diferit.

În toate aceste situații se poate vorbi în mod responsabil de autoplagiatură – ca fraudă academică – doar în situația în care nu există transparența asupra faptului că materialul prezentat a mai fost expus anterior de același autor. În mediul academic soluția recomandată pentru aceste situații, în scopul de a evita autoplagiatul, este să se promoveze această transparență, dublata mereu de asigurarea că se respectă "copyright-ul".⁵ În cazul lucrărilor cu caracter științific – de opinie, atitudine socială – publicate în reviste și cotidiene de profil, problema autoplagiaturii nu se pune atât de stringent deoarece:

- un asemenea text este de dorit să ajungă la un public cât mai larg și/sau;
- problema transparenței este din start satisfăcută prin audiența mare de care se bucură aceste publicații; trebuie însă să fim atenți aici la problema dreptului de "copyright"

În cazul unei cărți proprii care include texte din lucrări anterioare ale autorului se recomandă să se menționeze explicit că lucrarea nouă include texte publicate anterior și/sau să se citeze lucrările anterioare în cea nouă, pentru a-i permite cititorului să consulte, dacă dorește, ambele lucrări; dacă nu se face acest lucru, avem o formă de autoplagiatură care se numește "reciclarea textului" (text recycling),

³ Doctor P, *Other Words...Plagiarism in the new age*. Asian Stud Med J, 2003

⁴ <http://www.psychotherapy.ro>

⁵ Basso L., *Ethics in bio-medical publishing: plagiarism and self-plagiarism*, SICCR.org.,

care trebuie evitata.⁶

În cazul unui articol bazat pe o conferință trebuie precizata conferința la care a fost prezentat, altfel avem din nou de a face cu "reciclarea textului".

Daca un articol este trimis spre publicare simultan în doua reviste diferite și/sau daca un articol publicat anterior se intenționează a fi publicat și în alta revista atunci editorii acestor reviste trebuie să fie informați, iar dacă ei hotărăsc, prin prisma criteriilor prezentate mai sus, ca asta este în beneficiul cititorilor atunci acest lucru este acceptabil (făcându-se însă public acest lucru prin toate mijloacele posibile); dacă nu se face acest lucru atunci este vorba despre publicare duplicata (duplicate publication), respectiv publicare redundanta (redundant publication), ambele fiind forme de autoplăgiat care trebuie evitate.

Autoplăgiatul reprezintă republicarea unor texte de către același autor, sub alt titlu sau într-o altă formă, puțin sau deloc modificată, vechile fragmente fiind integrate unui produs științific declarat "nou". Autoplăgiatul (înmulțirea paginilor unei lucrări prin repetarea unor file în diferite capitole) sub forma "reciclării textului" apare și în contextul în care studenții își prezintă același text la cursuri sau în situații diferite, fără a informa profesorul asupra acestui fapt.

A plagia înseamnă⁷:

- a copia integral o lucrare științifică și a o prezenta cu numele de autor nu a adevăratului autor ci cu numele celui care a copiat-o;
- a copia parti dintr-o lucrare științifică într-o alta lucrare, fara a specifica de unde provine acea parte copiată și a o publica sau prezenta cu numele de autor a altei persoane;
- a prelua un model, o formula, a-i schimba notațiile, numele de variabile, menținând semnificația și a-l prezenta ca opera originală a celui care de fapt a făcut numai o transformare ca să nu fie recunoscut modelul inițial;
- a prelua tot ce se poate prelua dintr-o carte, fara a face modificări: structura cărții, formule, exemple, poze, diagrame, definiții, pagini întregi de text, cel mult efectuând o traducere într-

o alta limba, în final rezultând o carte pe care cel care a făcut operațiile cosmetice, și-o atribuie ca fiind autor, fara a indica în bibliografie cartea din care provine ceea ce se publica;

- a copia dintr-o biblioteca un program pentru calculator și a-i face câteva modificări pentru a-l face de nerecunoscut; se schimbă denumirile de variabile, numele de etichete și de proceduri; se înlocuiesc secvențe cu unele echivalente, se face o traducere în alt limbaj de programare;
- a folosi un produs intelectual fara a arata sursa de proveniență, adevăratul autor; sunt situații în care utilizarea, chiar cu indicarea autorului este permisă numai dacă autorul accepta acest lucru, fapt pe care utilizatorul trebuie să-l dovedească cu înscrisuri sau cu martori;
- a extrage din romane, din poeme anumite parti, a le publica pur și simplu fara a-l indica pe adevăratul autor sau a le insera în alte texte și a obține un alt text care dacă nu este anunțat drept colaj trece ca lucrare originală dacă nu este dovedit actul de plagiat;
- a realiza un produs artistic prin copierea altui produs și a-l însuși ca fiind original deși nu este așa, fara a indica sursa sau ca este o reproducere sau o copie sau ca are la baza ca sursa de inspirație o alta lucrare.

Forme ale plagiatului⁸

1. Copierea directă din surse originale

Cel mai frecvent, aceasta formă de plagiat implică copierea unei sau mai multor fraze cuvânt cu cuvânt din sursa originală (cu sau fără note de subsol). Atunci când se copiază fraze/pasaje din textul original, este necesar ca acestea să se înscrie între ghilimele. Folosind citate, în special în cazul lucrărilor științifice, demonstrează că autorul nu aduce o notă de originalitate în lucrarea sa.

⁷ <http://www.ionivan.ro>

⁸ Wendy Sutherland-Smith, *Plagiarism, the Internet, and student learning: improving academic integrity*, Routledge, 2008, pag. 56

Copierea textelor/frazelor din articole științifice sau din manuale de specialitate nu reprezintă o modalitate de a elabora o lucrare. Definirea unui stil propriu, folosirea conceptelor și ideilor originale asigură conceperea unei lucrări de calitate. Copierea din alte surse este ușor de demascată și aceasta începe prin identificarea termenilor și conceptelor ce nu sunt familiare autorului. În cazul unei lucrări de licență sau teze de doctorat, profesorii cunosc foarte bine materialele folosite în vederea elaborării acesteia, de asemenea sunt familiarizați cu sursele comune de informații privind fiecare subiect tratat în respectiva lucrare.

Cea mai bună modalitate de a evita copierea accidentală este de a citi pasajul/textul pe care doriți să-l folosiți în elaborarea lucrării dvs. și apoi exprimați-l în propriile cuvinte folosind astfel expresii originale. Ulterior, comparați textul respectiv cu originalul și asigurați-vă că acestea sunt suficient de diferite, având grijă să evitați parafrizarea.

2. Copierea directă din surse originale folosind note de subsol

Copierea frazelor sau pasajelor din diferite documente folosind note de subsol la sfârșitul fiecărei propoziții reprezintă un alt mod de a plagia. Acest fapt este considerat plagiat deoarece niciuna din frazele folosite nu reprezintă contribuția proprie a autorului lucrării.

3. Reformularea unei propoziții (parafrizarea)

Parafrizarea reprezintă utilizarea propriilor cuvinte pentru a reproduce un anumit text sau idee. Există situații în care se pot utiliza în paranteze cuvintele preluate din textul studiat. Parafrizarea nu este binevenită, dar în cazul în care se utilizează este obligatorie menționarea sursei.

Parafrizarea este una dintre cele mai frecvente greșeli întâlnite în rândul elevilor/studenților, care, în încercarea de a elabora un eseu/referat pur și simplu reformulează propoziții. Acest lucru este cel mai bine demonstrat în următorul exemplu:

"Complecșii care conțin electroni nepereche și sunt atrași de un câmp magnetic se numesc paramagnetici, în timp ce complecșii care conțin electroni nepereche și sunt respinși de un câmp magnetic se numesc diamagnetici." (Angelici- *Sinteza și Tehnica în Chimie Anorganică*)

Următoarele parafrazări nu sunt acceptate:

"Complecșii care conțin electroni nepereche sunt cei care sunt atrași de un câmp magnetic.

Aceștia sunt numiți paramagnetici, în timp ce complecșii care conțin electroni nepereche sunt respinși de un câmp magnetic și se numesc diamagnetici"

"Compușii care conțin electroni nepereche și sunt atrași de un câmp magnetic sunt numiți paramagnetici. Compuși cu electroni nepereche care sunt respinși de același câmp magnetic se numesc diamagnetici."

Într-adevăr, uneori nu există nici o modalitate mai bună de a redacta o lucrare științifică fără a face trimitere la alte surse bibliografice care conțin informații substanțial diferite, cu același fond dar cu alta formă. Se accepta ca într-o astfel de lucrare să se folosească parafrizarea fără a fi considerată plagiat, însă lucrarea trebuie să reflecte propria contribuție a autorului, originalitatea sa. Nu uitați: Parafrizarea este considerată plagiat!

4. "Împrumutul" structurii altei lucrări

Această formă de plagiat este, de asemenea, destul de des întâlnită, întrucât multe dintre introduceri, de exemplu, tind să urmeze același mod de prezentare a lucrărilor.

Pentru a evita capcana "împrumutării" structurii și conținutului altor lucrări, asigurați-vă că ideile și concepțiile dvs. sunt prezentate într-o manieră proprie, aducând acea notă de originalitate, dovedind prin aceasta că dvs. sunteți autorul lucrării. Desigur, se pot urmări elementele principale ale lucrării originale (sursa din care v-ați inspirat), însă asigurați-vă că nu ați parafrizat sau ați copiat cuvânt cu cuvânt parti din textul original.

5. Transpunerea altor lucrări/Însușirea nuncii altcuiva

Toate lucrările științifice, lucrări de diploma, eseuri, referate, lucrări practice de laborator trebuie să fie produse proprii dvs. cercetări, chiar și în cazurile lucrărilor practice unde se efectuează analize de laborator în parteneriat cu un coleg. Prezentăm în continuare câteva din exemplele de mai frecvente:

- Existența pasajelor identice în lucrările de laborator. În cazul analizelor de laborator unde se lucrează cu ajutorul unui alt coleg, rapoartele finale ale lucrării trebuie să pregătite independent. Chiar dacă s-a lucrat în comun, fiecare dintre studenți trebuie să aibă propria sa contribuție, trebuie să exprime în mod propriu aspectele și rezultatele analizelor efectuate.

- Copierea sau folosirea unui raport de laborator din semestrul precedent. Copierea directă sau chiar folosirea unui raport de laborator vechi ca șablon sunt considerate plagiat și implică încălcări ale regulilor, atrăgând după sine consecințe nedorite. Contrar a ceea ce s-ar putea crede, acest fapt este ușor de reperat întrucât fiecare student are stilul sau unic de a scrie.

6. Lipsa referințelor bibliografice/sursa notelor de subsol

În cadrul redactării lucrărilor, atunci când se prezintă un anumit fapt care nu este evident pentru cineva care este specialist într-un domeniu, trebuie trecute note de subsol cu trimiteri la sursa materialului. În mod ideal, aceasta va fi o referire la literatura de specialitate (de obicei, o revistă științifică sau, uneori, o carte).

Câteva exemple de elemente care trebuie să fie menționate ca note de subsol:

- datele obținute de către alți cercetători, cum ar fi punctele de topire și fierbere ale apei;
- orice propoziție sau pasaj care sunt utilizate cuvânt cu cuvânt sau parafrazate;
- concepte, idei sau concluzii care nu sunt intuitive evidente și nu va sunt proprii;
- desene, diagrame, grafice, tabele, etc pe care le-ați copiat din altă parte;
- aproape orice altceva care nu reprezintă propria dvs. munca.

Un exemplu în acest caz este sintagma "benzenul este o hidrocarbura aromatică", unde nu este necesară nota de subsol întrucât aceasta este o certitudine. În schimb, sintagma "ferocianura este o moleculă aromatică care s-a dovedit a fi mai reactivă decât benzenul în reacțiile de substituție aromatică" necesită o notă de subsol deoarece sintagma "a fost demonstrat" trebuie să răspundă la întrebarea "de către cine???".

Capitolul 2

Dreptul de autor și proprietatea intelectuală

Copyright sau dreptul de autor reprezintă ansamblul prerogativelor, inclusiv dreptul exclusiv de a reproduce, distribui, executa, afișa, sau de licență, de care se bucură autorii ca rezultat al unui efort creativ independent cu referire la operele create; instituția dreptului de autor este instrumentul de protecție a creatorilor și operelor lor.⁹

Dreptul de autor apare automat odată cu creația sau opera dar, în cazul unei valorificări comerciale sau a unor dispute trebuie furnizate dovezi legale certe asupra momentului creației. Copyright da proprietarului dreptul exclusiv asupra proprietății intelectuale de a reproduce, distribui, executa, afișa, sau de licență de munca sa ca rezultat al unui efort creativ independent. Proprietarul primește de asemenea, dreptul exclusiv de a produce sau licența și derivate sale de lucru.

Copyright protejează orice tip de design, opere literare, artistice, dramatice, muzicale sau documente, muzica, site-uri web, software, design-uri, logo-uri, opere de artă, ilustrații, picturi, fotografii, scripturi, cărți, manuscrise, poezii, filme, jocuri, programe TV, dar există și excepții:

- Idei și descoperiri în sine nu sunt protejate de legea dreptului de autor. Doar modul în care acestea sunt exprimate este subiect al dreptului de autor;
- Numele nu sunt elemente de copyright. Denumirile comerciale ale firmelor, produselor, serviciilor, etc. Pot fi înregistrate și beneficia de o protecție parțială în momentul creării dar ulterior ele trebuie neapărat depuse la înregistrare ca și mărci pentru a beneficia de avantajele unui certificat ce atestă unicitatea.

Autorul unei opere are următoarele drepturi morale:

- dreptul de a decide dacă, în ce mod și când va fi adusă opera la cunoștință în mod public;

⁹ <http://www.ecopyright.ro>

- dreptul de a pretinde recunoașterea calității de autor al operei;
- dreptul de a decide sub ce nume va fi adusă opera la cunoștință publică;
- dreptul de a pretinde respectarea integrității operei și de a se opune oricărei modificări, precum și oricărei atingeri aduse operei, dacă prejudiciază onoarea sau reputația sa;
- dreptul de a retracta opera, despăgubind, dacă este cazul, pe titularii drepturilor de exploatare, prejudiciați prin exercitarea retractării.

Ce înseamnă original?

Originala este creația realizată pentru prima oară într-o anumită formă care constituie astfel primul exemplar și care din acest motiv va servi drept bază pentru copii, reproduceri sau multiplicări, toate acestea doar cu acordul persoanei care deține dreptul de autor (copyright) asupra lor.

Un document original este întocmit cu toate formele legale cerute și acceptate de societate și astfel are, prin autenticitate, o valoare reală, de necontestat. Proprietatea intelectuală pe care o deține autorul asupra creațiilor sale îi recunoaște acest drept. Deci valoarea de original implică responsabilitatea autorului de a-l declara astfel.

Termenul de "original" implică, un test de substanțialitate - opere literare, dramatice, muzicale și artistice vor fi originale, dacă efortul de a le crea a fost suficient de calificat și forța de munca a contribuit consistent la realizarea lor.

Un lucru nu poate să fie original decât în cazul în care acesta este rezultatul efortului creativ independent. Acesta nu va fi original, în cazul în care acesta a fost copiat de la ceva care deja există. Pentru a înlătura posibilitatea de a fi copiată munca, înregistrați-vă creațiile prin serviciul nostru de copyright online.

Convenția de la Berna modificată în 1976 acordă un număr de drepturi exclusive titularilor drepturilor de autor/copyright, inclusiv¹⁰:

- de a face copii proprii creații;

- dreptul de a vinde sau de a distribui copii pentru public;
- dreptul de a crea adaptări - dreptul de a pregăti noi lucrări, pe baza dreptului anterior protejat (numite de produse derivate) și
- de performanță și de afișare a drepturilor - dreptul de a efectua o muncă protejată sau pentru a afișa un lucru în public.

Acest pachet de drepturi permite proprietarului dreptului de autor să fie flexibil atunci când se decide cum să realizezi câștiguri comerciale, cum poate vinde sau da licențe pentru orice drepturi.

Când doi sau mai mulți autori pregătesc un lucru cu intenția de a contopi contribuțiile lor în creații inseparabile sau parti interdependente, este considerată creație comună și autorii sunt considerați comuni ca și proprietarii de drepturi de autor.

Cel mai frecvent exemplu de grup creativ de lucru este cel în care o carte sau articol au doi sau mai mulți autori. Se considera proprietari comuni ai dreptului de autor și au un drept egal să se înregistreze și să pună în aplicare drepturile de autor. Proprietarii primesc în mod egal cota de venituri.

Proprietatea intelectuală

În general, normele deontologice academice cer ca orice reproducere, completă sau incompletă, a unor contribuții intelectuale să fie atribuită adecvat - prin specificarea autorului ei, a operei etc. Neatribuirea corespunzătoare creează confuzii și poate genera lezarea drepturilor morale ale autorilor; ea constituie o încălcare a deontologiei academice și o deficiență (în cel mai bun caz) sau o culpă (în cazurile grave) în ceea ce privește integritatea academică. Totodată, ea constituie o încălcare serioasă a obligațiilor profesionale.

Cel mai frecvent, încălcarea proprietății intelectuale și a drepturilor morale ale autorilor se concretizează prin:¹²

- copierea sau parafrizarea necreatoare a unui text preexistent fără specificarea autorului;

¹¹ <http://www.unibuc.ro>

¹² Judy Anderson, Plagiarism, copyright violation, and other thefts of intellectual property: an annotated bibliography with a lengthy introduction, McFarland, 1998

¹⁰ <http://www.ecopyright.ro>

- citarea neatribuită a unor idei, argumente, date, rezultate etc. Într-o manieră care lasă impresia că acestea ar aparține celui care citează - prezentarea publică de către cineva a unor idei, rezultate de cercetare, ipoteze, date, reprezentări (vizuale, auditive, obiectuale), formule, algoritmi, demonstrații, secvențe de program etc. Ale altor autori ca fiind ale sale proprii;
- însușirea contribuțiilor intelectuale (traduceri, sistematizări etc.) ale altor autori și prezentarea lor publică fără menționarea explicită a surselor acestor contribuții, în situații în care normele academice în vigoare impun precizarea surselor.

În unele situații, integritatea academică este afectată chiar dacă nu sunt lezate anumite drepturi de autor bine determinate și bine protejate – așa cum se poate întâmpla în cazul reproducerii unor materiale pentru care drepturile de autor nu au fost revendicate sau nu au fost rezervate, ori în cazul în care autorii au renunțat deliberat la orice drepturi de proprietate.

Chiar și în asemenea situații, normele academice impun celui care reproduce materialele să precizeze explicit cui aparține paternitatea acestora (sau, cel puțin, să precizeze că aceasta nu îi aparține lui personal), astfel încât să fie evitată orice confuzie și orice atribuire nelegitimă a paternității și a creativității.

În toate cazurile, lezarea proprietății intelectuale sau a integrității academice înseamnă că o prestație intelectuală (text scris sau vorbit, material audio sau video etc.) produce o confuzie (sau un fals) cu privire la proprietatea intelectuală, confuzie ce persistă și după parcurgerea întregii prestații (a întregului text sau material) astfel că cititorii, auditorii sau spectatorii nu pot, în final, atribui corect paternitatea operii. În cazurile în care nu persistă o confuzie de acest fel, reproducerea neatribuită a contribuțiilor altor autori nu este, în genere, considerată culpabilă.¹³

De aceea, nu se consideră reprobabilă citarea neatribuită a unor contribuții intrate în sfera culturii generale sau a cunoașterii comune, a căror paternitate, fiind larg cunoscută, nu poate crea confuzie sau o arogare frauduloasă de merite. De exemplu, în România nu se va considera culpabilă citarea neatribuită a unor arhicunoscute expresii sau fraze literare ("Ce e val, ca valul trece" - Eminescu), chiar dacă persoana care citează nu menționează sursa.

De asemenea, dacă persoana care citează (fără a atribui corespunzător) specifică explicit faptul

¹³ Judy Anderson, Plagiarism, copyright violation, and other thefts of intellectual property: an annotated bibliography with a lengthy introduction, McFarland, 1998

că citatul aparține altcuiva, precizând astfel că nu își arogă în nici un fel paternitatea sa (pe baza unor formulări ca: "se afirmă adesea că...", "s-a mai afirmat uneori și că...", "unii autori au susținut că..."), ea nu poate fi acuzată de folosire frauduloasă a surselor sau de încălcarea drepturilor de autor – dar, în funcție de context, i se poate reproșa imprecizia, lipsa de acuratețe, neglijența etc. Abuzul de citate neatribuite este inacceptabil și blamabil profesional.

Caracterul textului în care apare problema atribuirii este de asemenea relevant pentru concluziile privind prezența sau absența unei culpe și gravitatea ei. Deși obligația atribuirii precise a paternității rămâne mereu valabilă, în manuale, tratate cu caracter didactic și alte materiale destinate pregătirii de specialitate există presupuziția tacită că autorii transmit, cel puțin în parte, stocul de rezultate intelectuale deja acumulate în țară sau în lume; ca atare, în aceste cazuri există o mai mare libertate de a cita sau reproduce rezultatele altor autori, de a le lista sau sintetiza etc., cu precizarea surselor folosite, conform practicilor uzuale. Scopurile specifice prestațiilor didactice fac ca reproducerea rezultatelor obținute de alți autori nu numai să nu fie automat culpabilă, dar să fie chiar încurajată (într-o anumită limită). Dar rămâne și aici valabilă obligația profesională ca materialele didactice să conțină și un aport personal, distanțându-se astfel de simpla compilație a rezultatelor altor autori.

De asemenea, din rațiuni de ordin pedagogic, această literatură are norme și practici specifice cu privire la citare, atribuire, etc. Deosebite de cele obișnuite sunt normele sau practicile respective și în cazul prestațiilor didactice orale (cursuri vorbite, seminarii, expuneri etc.), în care nu se folosesc ghilimelele, notele de subsol și toate celelalte mijloace ce ușurează atribuirea exactă în scris. Drept urmare, nu orice reproducere orală (neatribuită precis) a unor idei sau rezultate aparținând altor autori încalcă proprietatea intelectuală. Cu toate acestea, fiecare cadru didactic are obligația de a evita orice confuzie între rezultatele altor autori și aportul său personal, de a nu crea auditoriului impresia falsă că i se comunică idei absolute originale, când, de fapt, ceea ce se transmite este doar o reproducere de rezultate ale altor autori.¹⁴

În general, cadrele didactice au datoria de a face specificarea de principiu că fac apel la, și/sau reproduc, contribuții ale altor autori, chiar dacă, date fiind condițiile specifice procesului didactic, ele

nu pot atribui foarte precis fiecare enunț citat sau produs unui anumit autor. În toate situațiile de acest tip, esențial este să nu existe nici neglijență (omisiune accidentală culpabilă a atribuirii), nici intenția de a mistifica (de a-și aroga paternitatea unor contribuții străine) – chiar dacă atribuirea precisă nu este posibilă în absolut toate cazurile și pentru toate unitățile de discurs.

Într-o lucrare care se prezintă drept cercetare științifică originală folosirea neatribuită a unor rezultate ale altor autori este cu mult mai gravă decât într-un manual sau material didactic care nu are pretenții de originalitate, ci doar obiective informative. Aceasta nu înseamnă însă că, într-un manual sau material didactic, obligația atribuirii exacte a rezultatelor este anulată, ci doar că ea are particularități ce trebuie avute în vedere.

Trebuie, de asemenea, precizat că existența unor contribuții originale într-o anumită operă sau lucrare nu absolvă de răspundere morală și profesională pe autorul acesteia, dacă, pe lângă aceste contribuții, el a inclus în lucrare și anumite fragmente (neatribuite corespunzător) a căror prezență constituie o încălcare a proprietății intelectuale.

O problemă delicată este cea a autocitării sau autoreproducerii contribuțiilor intelectuale. Nu orice reproducere a unui text propriu, într-o altă lucrare sau într-un alt context, este culpabilă. Normele academice permit diverse forme de autoreproducere a contribuțiilor scrise sau vorbite: reluarea într-o carte a unui text sau fragment de text propriu apărut anterior în periodice, reluarea într-o publicație de mai mare tiraj a unei contribuții personale apărute deja într-o publicație de mică circulație (revistă de specialitate, acte ale unui congres etc.), reluarea într-un manual sau material didactic a unei contribuții proprii publicate anterior într-o lucrare de cercetare, republicarea aceluiași text personal într-o altă limbă și alte autoreproduceri similare nu sunt, în genere, considerate culpabile.

În toate cazurile (inclusiv în acela al unor lucrări elaborate de studenți), autorul are însă datoria morală de a preveni explicit cititorul că reia un text sau material deja publicat (în cazul lucrărilor studențești: material deja prezentat), precizând unde anume a apărut acesta inițial (respectiv, la ce curs sau seminar a fost deja prezentat).¹⁵

În cazurile în care cineva face abuz de autocitare, publicând și republicând în mod repetat, fără

motive întemeiate, aceeași contribuție proprie, în încercarea de a crea o falsă impresie de prolificitate intelectuală, atunci autocitarea devine culpabilă din punctul de vedere al normelor de integritate academică. Deosebit de gravă este tentativă de fraudă intelectuală constând în autoreproduceri de contribuții proprii menite să asigure beneficii nemeritate (promovarea pe un post superior, câștigarea unui concurs sau a unor distincții etc.).

Nici studenții nu au libertatea de a-și reproduce propriile lucrări în vederea obținerii de calificative diferite, la materii sau la probe diferite. În măsura în care aceasta înseamnă a obține credite diferite cu aceeași prestație universitară, fapta îmbracă forma unei fraude și ea va fi sancționată conform regulamentelor în vigoare.

Capitolul 3

Percepția profesorilor și studenților despre plagiat

Problema plagiatului și a utilizării incorecte - ilegale a documentelor de pe Web, preocupă nu numai profesorii. Cel mai adesea este vorba doar de neînțelegerea modului în care trebuie citat un text, mai ales pe Internet. Desigur că plagiatul poate fi ușor evitat: prin citarea corectă, prin mulțumiri adresate autorului și prin sprijin acordat cititorului în a găsi textul original.¹⁶

Este o chestiune de cultură generală, deci îndatorire a profesorului să explice cum și în ce situații trebuie introduse citate, cum trebuie făcute referirile și ce trebuie acestea să includă. Pornind de la această constatare, cursurile de redactare de la unele universități au început să includă specificații atât asupra modului în care trebuie citat un text, cât și în privința plagiatului online.¹⁷

Pentru a afla care este percepția atât a profesorilor cât și a studenților despre plagiat, un grup de cercetători - sociologi suedezi au organizat în anul 2009 un studiu în cadrul Universității Stockholm.

Obiectivul studiului fost cel de a investiga atitudinile atât a profesorilor cât și a studenților față de problema plagiatului. Studiul a fost realizat în cadrul Departamentului de de Calculatoare și Știința Sistemelor de la Universitatea din Stockholm din Suedia, în anul 2009. În scopul anchetei, cercetătorii și-au propus să facă o comparație între rezultatele obținute de către studenții Universității Uppsala și

¹⁴ Wendy Sutherland-Smith, Plagiarism, the Internet, and student learning: improving academic integrity, Routledge, 2008

¹⁵ Errami M, Garner H, A tale of two citations, Nature. <http://www.nature.com/nature/journal>

¹⁶ Doctor P, In Other Words...Plagiarism in the new age. Asian Stud Med J 2003

studenții Universității Stockholm. Rezultatele studenților Universității Uppsala au fost obținute în baza unui sondaj anterior, axat pe studiul de prevenire a plagiatului în activitatea studenților în anul 2005 (Henriksson, 2008).

Scopul comparației a fost unul dublu:

- a puncta asemănările și diferențele constatate cu privire la modul în care este perceputa problema plagiatului cu care se confruntă cadrele didactice și studenții de la ambele universități,
- de a dezvolta o strategie de prevenire a plagiatului în cadrul la Departamentul de de Calculatoare și Știința Sistemelor de la Universitatea din Stockholm.

Studiul, care a fost realizat în limba engleză, a fost trimis prin e-mail unui număr de 24 profesori și 74 studenți din cadrul la Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor.¹⁸

Întrebările sondajului au fost bazate pe lista de întrebări concepute de Henriksson (2008), iar sondajul s-a efectuat electronic, prin Internet. Avantajul realizării anchetei electronice a fost accesul imediat la baza de date, comparativ cu colectarea datelor mai întâi și apoi transferul acestora în format digital, ceea ce ar fi putut însemna o sursă de eroare. Dezavantajul organizării studiului prin e-mail, a fost acela al nivelului scăzut de participare, astfel că doar aproximativ 10% din studenții invitați și 25% din membrii facultății invitați au participat. Deși rezultatele obținute nu sunt statistic reprezentative, ele au oferit indicații solide pentru dezvoltarea unei politici pentru a face față problemei plagiatului în cadrul la Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor.

Pentru comparația între studenții europeni și studenții non-europeni, sondajul a fost realizat pe un eșantion de 30 de persoane, acesta fiind împărțit în cate două grupuri de 15 studenți. Grupul studenților non-europeni a fost compus din studenți originari din Pakistan și China, iar grupul european a fost compus din studenți originari din Grecia, Suedia, Norvegia, Polonia, Franța și Ucraina.

Analiza rezultatelor

Rezultatele au fost împărțite în următoarele sub-sectiuni:

1. Conștientizarea problemei legate de plagiat – comparație între studenții și profesorii din cadrul

¹⁷ <http://chronicle.com>
¹⁸ <http://www.plagiarismadvice.org/>
 pg. 21

Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor;

2. Atitudinea față de plagiat – comparație între studenții și profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor și studenții non-europeni versus studenții europeni;
3. Percepția fata de plagiat - comparație între studenții și profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor și studenții non-europeni versus studenții europeni;
4. Comparație între răspunsurile date de către studenții la din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor și Universitatea din Uppsala

1. Conștientizarea problemei legate de plagiat

S-a efectuat o comparație între elevii și profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor în ceea ce privește opiniile acestora despre plagiat și modul cum să fie descurajat acest fenomen.

În ceea ce privește informațiile existente despre problema plagiatului, studenții și-au exprimat nevoia de informații suplimentare în acest domeniu, în timp ce profesorii au fost mulțumiți cu privire la informațiile existente despre plagiat. Prioritatea profesorilor a fost integrarea informațiilor cu privire la plagiat în sistemul de educație cat și în documentele privind politica universității în acest domeniu.

În cele din urmă, profesorii au declarat că este mai importanta existenta unei politici clare a universității decât existenta unui instrument de detectare a plagiatului. Studenții, la rândul lor, au fost mai deschizi în ceea ce privește folosirea instrumentelor electronice de detectare a plagiatului. Câțiva dintre profesori au subliniat faptul că, dacă studenții cunosc modul de funcționare al instrumentelor electronice de detectare a plagiatului, aceștia vor încerca să „insele” instrumentele și va ajunge într-un punct în care profesorii ar putea să nu mai dea atenție aspectelor legate de plagiat.

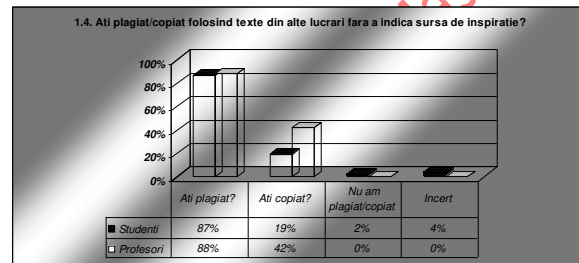
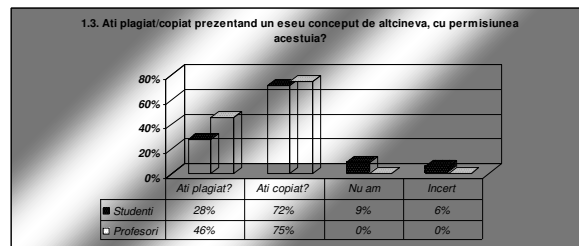
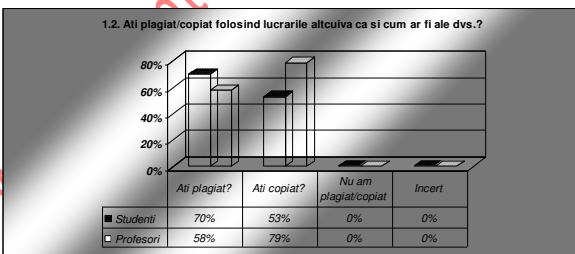
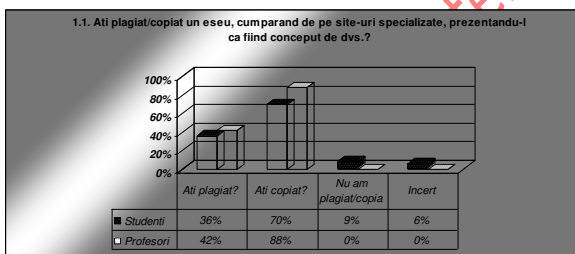
2. Atitudinea față de plagiat

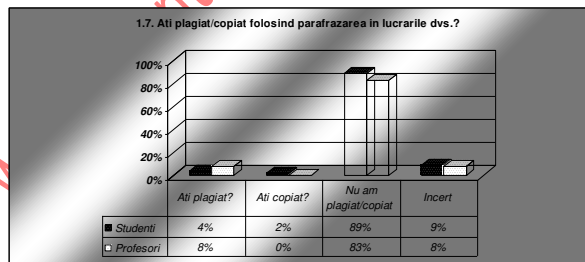
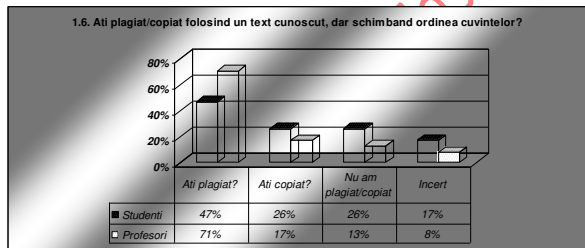
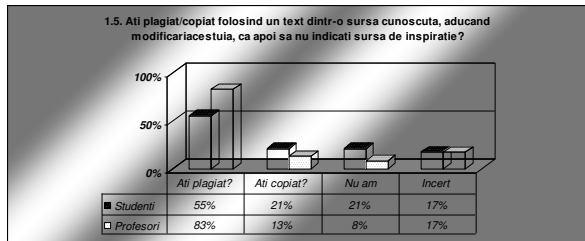
În încercarea de a accepta ideea de plagiat și, eventual, a fi capabil să-l descurajeze, cercetătorii și-au propus sa înțeleagă ce atitudini sunt în rândul studenților și cadrelor didactice față de plagiat. Împărtășesc oare profesori și studenți din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor aceeași opinie în ceea ce privește si ce este plagiatul?

Comparație între studenții și profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor

Răspunsurile profesorilor și studenților la întrebări au fost date în baza unui set de întrebări/situații cu privire la cazurile de plagiat.

Rezultatele obținute conform diagramelor arată că atât studenții cat și profesorii împărtășesc mai mult sau mai puțin aceeași opinie vis a vis de plagiat. La nivel individual se remarcă o fluctuație a răspunsurilor în ceea ce privește părerea studenților și profesorilor despre plagiat și non-plagiat, însă la nivel global, aceste distribuții au fost similare.

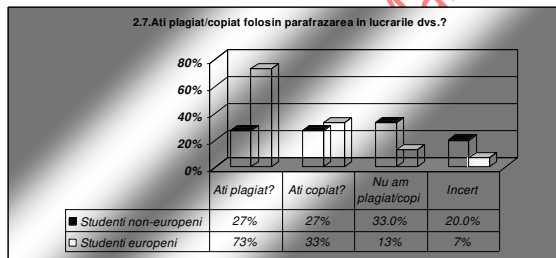
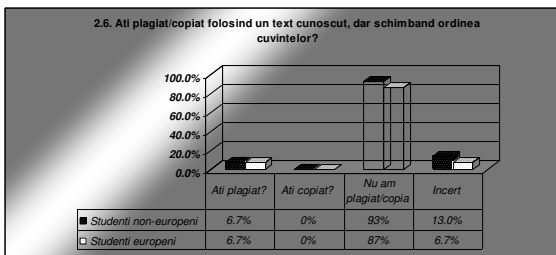
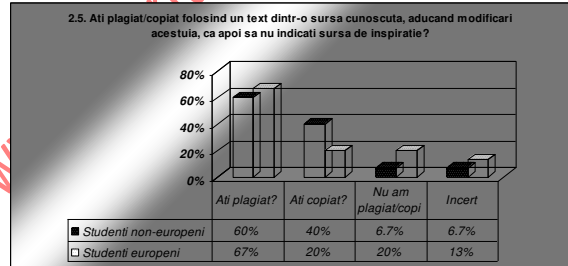
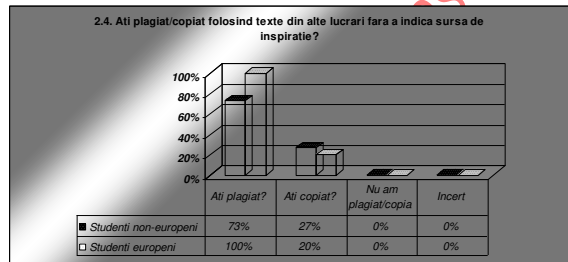
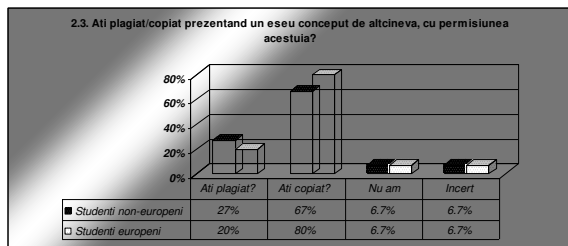
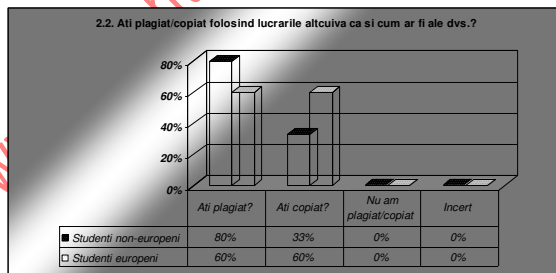
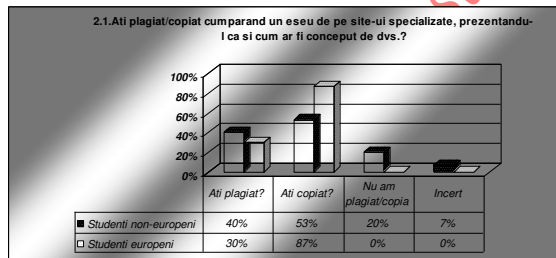

Fluctuațiile la nivel individual pot da astfel unele indicii cu privire la nevoia de investiții în mai multe resurse. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă investiția în învățământ și mai ales în procesul de predare, în inițierea discuțiilor și clarificarea incertitudinii în rândul cadrelor didactice și a studenților cu privire la ceea ce înseamnă comportament acceptabil și inacceptabil.

Comparație între studenții non-europeni și studenții europeni

Bazat pe același set de întrebări, s-au făcut comparații între studenții europeni și non-europeni.

Urmasind datele comparative între studenții non-europeni și studenții europeni cu privire la problematica plagiatului, se poate observa ca părerea acestora diferă destul de mult conform răspunsurilor acestora.

Astfel, conform unor exemple, majoritatea studenților europeni clasifica acestea ca fiind plagiat în timp ce majoritatea studenților non-europeni nu cataloghează ca plagiat aceleași exemple. Răspunsurile la întrebări potrivit diagramelor 2.2., 2.3., 2.6. și 2.7. Sunt cele mai reprezentative din acest punct de vedere.

În cazul întrebărilor 2.2. și 2.3., pe de-o parte, studenții europeni considera ca "a folosi lucrurile altcuiva ca și cum ar fi proprii" reprezintă în primul rând un caz de furt (înșelăciunea) și apoi de

plagiat. Pe de alta parte, studenții non-europeni considera acest fapt ca fiind in primul rand plagiat, si apoi înșelăciunea. In ceea ce privește răspunsurile la întrebarea ”ați plagiat/copiat prezentând un eseu conceput de altcineva, cu permisiunea acestuia?”, majoritatea studenților europeni cat si cei non-europeni au fost de acord ca acesta este caz de înșelăciunea.

3. Percepția fata de plagiat

Comparație între studenții și profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor

In ceea ce privește percepția fata de plagiat, profesorii și studenții din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor au convenit că studenții ar trebui să aprofundeze regulile de scriere si prezentare ale unei lucrări academice. Cu toate acestea, cele două grupuri nu sunt de acord in ceea ce privește instrumentele de detectare ale lucrărilor plagiatare. Într-adevăr, studenții au speranțe mai mari decât cadrele didactice cu privire la beneficiile aduse de aceste instrumente de detectare.

Studenții și-au motivat cazurile de plagiat in termeni "lipsei de motivație". Profesorii pe de altă parte, sunt de părere ca slaba prestanta a studenților in timpul examenelor scrise reprezintă un motiv suficient pentru a plagia.

Cel mai probabil inasa, motivația pentru care studenții plagiază o reprezintă un cumul de factori, dintre care sunt amintiți: lipsa de pregătire datorită formării insuficiente in timpul studiilor liceale, lipsa timpului datorita procedurilor de evaluare greșit concepute, si, în cele din urmă lipsa de motivație a studenților (probabil fiind parțial urmare a lipsei de formare și de timp).

Comparație între studenții non-europeni si studenții europeni

Comparația între studenții non-europeni si studenții europeni in ceea ce privește percepția acestora fata de plagiat reflecta diferențe foarte mari in explicarea motivelor pentru care aceștia plagiază (Tabelul 3.1).

Astfel, 67% dintre studenții non europeni folosesc plagiatul deoarece nu se considera motivați, spre deosebire de numai 27% dintre studenții europeni care folosesc plagiatul având același motiv. De asemenea, 33% dintre studenții non europeni considera ca găsesc in plagiat o soluție simpla, având la dispoziție internetul, spre deosebire de 73% dintre studenții europeni.

Tabelul 3.1. Percepția studenților non europeni si europeni fata de plagiat

	Motive pentru care studenții plagiază	Studenți non-europeni	Studenți europeni
1	Studentul nu înțelege că studiul individual are ca scop gândirea logica si independenta	53%	27%
2	Studentul are indoieli cu privire la abilitățile sale și se subestimează	33%	20%
3	Studentul nu se poate exprima in cuvinte proprii gândirii sale	27%	27%
4	Studentul nu știe să se exprime in mod academic	73%	60%
5	Modul de examinare nu este conceput bine	7%	0%
6	Cursurile au grad de dificultate prea înalt	20%	0%
7	Competiție între grupele de studenți	27%	7%
8	Studentul crede ca plagiatul este util pentru obținerea unor rezultate mai bune	20%	20%
9	Studentul nu este motivat	67%	27%
10	Studentul nu este interesat de obiectul de studiu al cursului	27%	20%
11	Studentul vede plagiat o soluție simpla având la dispoziție internetul	33%	73%
12	Lipsa de timp a studentului	7%	13%
13	Comoditatea studentului	60%	47%

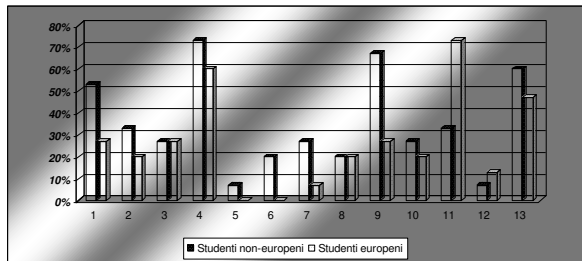

Figura 3.1. Răspunsurile studenților non-europeni si europeni in ceea ce privește plagiatul

4. Comparație între răspunsurile date de către studenții si profesorii din cadrul Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor și Universitatea din Uppsala

Așa cum s-a menționat, la sondajul realizat in randul studenților din cadrul departamentului de Calculatoare și Știința Sistemelor au participat un număr de 47 de studenți și 24 cadre didactice in. La studiul organizat la Universitatea din Uppsala, și-au dat concursul 239 studenți și 118 profesori din toate departamentele. Percepția studenților cat si a profesorilor din privind motivele pentru care se plagiază este redata in tabelul 3.2.

Conform datelor din tabelul 3.2 se poate observa ca 54% din profesorii din cadrul Departamentului de Calculatoare și Știința Sistemelor au menționat faptul că studenții nu au suficiente cunoștințe legat de modul de exprimare științific. In același timp, 64.4% dintre profesorii Universității din Uppsala considera ca studenții plagiază datorita lipsei timpului alocat pentru studiu.

In ceea ce privește părerea studenților din cadrul Departamentului de Calculatoare și Știința Sistemelor, 72% dintre aceștia sunt de părere ca plagiatul este o soluție pentru lipsa modului de exprimare științific. Spre deosebire de aceștia, studenții Universității din Uppsala sunt de părere ca lipsa de timp (64.4%) cat si comoditatea (62.8%) sunt unele dintre cele mai comune motive pentru care se plagiază.

Tabelul 3.2. Percepția studenților și profesorilor fata de plagiat

	Motive pentru care studenții plagiază	DCSS*		Uppsala	
		Studenți i	Profesor i	Studenți	Profesor
1	Studentul nu înțelege că studiul individual are ca scop gândirea logica si independenta	43.0%	46.0%	25.5%	53.4%
2	Studentul are indoieli cu privire la abilitățile sale și se subestimează	32.0%	25.0%	48.5%	49.2%
3	Studentul nu se poate exprima in cuvinte proprii gândirii sale	33.0%	33.0%	51.5%	47.5%
4	Studentul nu știe să se exprime in mod academic	72.0%	54.0%	43.1%	57.6%
5	Modul de examinare nu este conceput bine	4.0%	17.0%	13.0%	4.2%
6	Cursurile au grad de dificultate prea înalt	13.0%	0.0%	31.0%	18.6%
7	Competiție între grupele de studenți	13.0%	8.0%	28.5%	25.4%
8	Studentul crede ca plagiatul este util pentru obținerea unor rezultate mai bune	19.0%	17.0%	35.5%	40.7%
9	Studentul nu este motivat	43.0%	25.0%	47.7%	52.5%
10	Studentul nu este interesat de obiectul de studiu al cursului	23.0%	17.0%	46.4%	40.7%
11	Studentul vede plagiat o soluție simpla având la dispoziție internetul	49.0%	33.0%	56.9%	61.9%
12	Lipsa de timp a studentului	17.0%	33.0%	64.4%	64.4%
13	Comoditatea studentului	49.0%	33.0%	62.8%	56.8%

*DCSS - Departamentul de Calculatoare și Știința Sistemelor

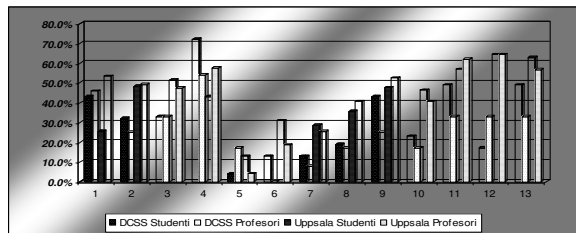

Figura 3.2. Răspunsurile studenților și profesorilor în ceea ce privește plagiatul

De asemenea, profesorii de la Universitatea din Uppsala (61.9%) au fost de părere că plagiatul în rândul studenților este legat de faptul că aceasta este "o modalitate ușoară avans la dispoziție internetul", cumulat cu lipsa de timp dedicată studiului individual (64.4%).

În aceeași ordine de idei, profesorii din cadrul Departamentului de Calculatoare și Știința Sistemelor cred într-o măsură mai mare în utilizarea instrumentelor electronice de detectare a plagiatului. Cu toate acestea, unii profesori din cadrul aceluiași departament, au relevat riscul folosirii acestor instrumente, întrucât studenții ar putea descoperi modul de operare al „motoarelor” de detectare a plagiatului, iar acest lucru ar putea îngreuna foarte mult misiunea profesorilor. (Henriksson, 2008) subliniază faptul că profesorii trebuie să recunoască și alte instrumente de detectare a cazurilor de plagiat; ei trebuie să aibă abilități în depistarea acestora și în proiectarea procedurilor de evaluare.

Capitolul 4

Cum să evitam plagiatul

Furtul sau folosirea fără menționarea sursei, ori a avizului autorului, a unor idei sau fraze, care apar ulterior ca noi și originale, cu un alt autor, se numește plagiat. Acesta constă în încălcarea regulilor proprietății intelectuale, care înseamnă, în fond, un abuz nerușinat, un fapt penal.¹⁹

Plagiatul reprezintă ignoranța, iar ignoranța nu scuza o infracțiune. Plagiatul intenționat, cum ar fi copierea deliberată sau utilizarea muncii altcuiva, fără a avea acordul acestuia din urmă, modificarea sau falsificarea citatelor pentru a ascunde sursele de informare sunt numai câteva exemple grave de încălcare a drepturilor de autor.

Septimiu Chelcea (2003) recomandă câteva reguli pentru evitarea plagiatului involuntar, valabile atât pentru citarea tipografică, cât și pentru citarea electronică:

- închiderea între ghilimele a oricărui text care aparține altora;
- menționarea numelui, titlului lucrării, locul de apariție, editura, anul, pagina;
- atenție la distincția dintre cunoștințele comune, care au intrat în patrimoniul științei și informațiile din sfera dreptului de proprietate intelectuală;
- reproducerea în cuvinte proprii a ideilor centrale ale unui text, menționând corect autorul și opera care au făcut obiectul inspirației;
- prescurtarea textului original, exprimând într-o manieră proprie ideile de bază din opera citată;
- luarea de „noțițe inteligente”, nu copiind propoziții și fraze din prelegerile profesorilor;
- lucrul cu fișe de lectură în care se sintetizează ideile autorilor pentru a evita reproducerea între ghilimele.

Modalități de evitare a plagiatului²⁰

1. **Acordați-vă cât mai mult timp pentru cercetarea și scrierea eseurilor/lucrărilor.** Nu

¹⁹ www.tribunainvatamantului.ro

²⁰ <http://www.libraries.uc.edu/help/faculty/plagiarism.html>

începeți redactarea eseuului/lucrării până când nu va dați seama dacă subiectul ales este realizabil sau nu. Puteți fi suspectat foarte ușor de plagiat atât timp cât eseuul/lucrarea tratează alt subiect decât cel inițial. Atunci când găsiți suficiente informații pentru realizarea eseuului/lucrării și nu aveți suficient timp la dispoziție pentru a redacta un eseu/lucrare cu un nou subiect, plagiatul este o tentativă mare!

2. **Acordați-vă suficient timp asimilării informațiilor din sursele de documentare.** Dacă sursa de documentare este o carte, începeți prin a face o sinteză a acesteia. Dacă veți începe scrierea eseuului/lucrării pe baza sintezei, urmând ca în final să includeți citatele de care aveți nevoie și să indicați sursa acestora., veți constata în final că ați realizat o lucrare originală. Originalitatea vine de la sintetizarea sursei de documentare!
3. **Fiți atenți la sursele de documentare care conțin surse bibliografice citate în totalitate.** Acest lucru va asigura că puteți cita cu ușurință o sursă bibliografică atunci când redactați eseuul/lucrarea.
4. **Obișnuți-vă să închideți între ghilimele toate citatele din sursele de inspirație pe care le folosiți în redactarea eseuului/lucrării.** Acest lucru va economisi timp, deoarece nu va trebui să căutați în tot textul eseuului/lucrării atunci când pregătiți lucrarea finală.
5. **Folosiți un ghid de redactare atunci când va documentați pentru eseu/lucrarea dvs.**
6. **Aveți încredere în dvs.** Chiar și cei mai buni scriitori sunt adesea conștienți de ideile lor bune și cred că nu mai au nimic de spus atunci când lucrările lor "au spus" atât de multe. Ideile originale provin de la cel care lucrează îndeaproape cu ideile altora, nu dintr-un moment de inspirație!
7. **Este bine să știți de unde puteți primi ajutor.** În afara de profesorul dvs., puteți primi ajutor de la biblioteca universității. Profesorul dvs. va vă poate ajuta cu probleme legate de gestionarea timpului, stresului, și dizabilități de învățare.

Cum putem împiedica apariția plagiatului

Cea mai simplă metodă de a împiedica plagiatul este de a începe educația etică cât mai devreme, încă din primii ani de studiu. Din păcate, plagiatul nu este detectat în toate cazurile. Uneori

poate fi remarcat atunci când se face o documentare asupra unei teme și acest lucru se poate întâmpla după câțiva ani de la publicarea lucrării.²¹

Așa cum dezvoltarea internetului a permis o creștere a plagiatului, fiind la un moment dat vorba de un fenomen, la ora actuală tot el este cel care limitează această fraudă. Există website-uri care sunt dedicate studierii acestui fenomen, precum și împiedicării răspândirii lui (<http://www.DetectarePlagiat.ro>; www.plagiarism.org; www.turnitin.com).

În privința revistelor, primul contact, si posibila evaluare a unui plagiat, îl constituie procesul de „peer review” (evaluare sumară a articolului), care dacă ridică suspiciuni poate fi verificat prin intermediul internetului (softuri specializate de detectare a plagiatului), confirmarea sau infirmarea plagiatului.

Urmărind amploarea pe care plagiatul a luat-o în ultimele 2 decenii, doi cercetători de la Southwestern Medical Center de la Texas University²², Mounir Etrami și Harold Garner, cu ajutorul unui program (eTBLAST), au cercetat baza de date Medline, care cuprinde rezumatele a 17 milioane articole publicate. Cercetând similitudinile existente între cele 7 milioane de articole studiate, cel mai des citate, au constatat 70.000 de cazuri de asemănare, care extrapolate și raportate la totalul bazei de date reprezintă aproximativ 200.000 cazuri, aproape 3%. Cei doi cercetători au decis să publice rezultatele cercetării pe un site (<http://spore.swmed.edu/dejavu>) în speranța că jena de a fi nominalizat ca plagiator, va face ca numărul celor care folosesc această metodă să se reducă.

Pentru a împiedica apariția plagiatului este necesar să se cunoască cât mai multe lucruri referitoare la acest subiect și să se respecte o serie de reguli simple: citarea textuală a cuvintelor exprimate de altcineva se va pune întotdeauna între ghilimele și va fi însoțită de o referință completă, relatarea ideii altei persoane va fi însoțită de o referință completă. Chiar dacă un text este prelucrat și cuvintele sunt înlocuite prin sinonime, citarea sursei este obligatorie. Dacă există dubii în privința sursei, a originii ei, chiar dacă citatul sau ideea ar fi utilă recomandarea este de a renunța la ea. Citatele care cuprind mai mult de câteva rânduri succesive, se trec în text cu alte caractere și cu spațiere diferită, iar dacă depășesc o pagină se utilizează anexele.²³

Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte considerate ca aparțin

²¹ Barrie JM, Presti DE, Digital plagiarism - The web giveth and the web shall taketh, J Med Internet Res, 2000

²² <http://www.utsouthwestern.edu/>

noțiunilor de bază din specialitatea respectivă, sau folosirea unor noțiuni de cultură generală.

Plagiatul reprezintă o formă gravă de fraudă academică, soluția în majoritatea cazurilor fiind foarte simplă și se referă la recunoașterea paternității lucrărilor originale care au constituit baza documentării, prin specificarea exactă a sursei, recunoscând astfel, onest, meritul autorilor lucrărilor studiate. Pentru a-l preveni, este important să fie clarificat cerințele unei lucrări academice. Este util de asemenea să fie pus la dispoziția studenților un ghid de tipul "Cum scriem un proiect?". Bruce Leland²⁴ recomandă profesorilor să arate studenților centrele de tipul www.referate.ro și ca acestea să fie discutate - analizate împreună, pentru a-i lămurii de ce textele de acolo nu sunt corecte și credibile.

²³ Barry Gilmore, Plagiarism: Why It Happens - How to Prevent It, Heinemann, 2008

²⁴ <http://www.wiu.edu/users/mfhh/>

echipe de specialiști IT, soft-ul pe care îl oferim este o premieră în România, primul și singurul program de detectare eficientă a plagiatului, cu configurare de detecție pentru texte în limba română.

Cu mii de ore de muncă la activ, combinând metode și tehnici de analiză a datelor de la lingvistica computațională până la programare neurolingvistică și modele de compatibilitate avansată, putem spune cu mandrie că oferim o unealtă valoroasă, de calibrul profesional pentru toți cei care doresc să protejeze și să verifice autenticitatea oricărui tip de text scris în limba română.

DetectarePlagiat.ro este primul și singurul program gratuit de verificare și detectare a plagiatului special conceput pentru verificarea și detectarea plagiatului din documentele în limba română.

<http://www.DetectarePlagiat.ro> analizează și scanează peste 10 miliarde de resurse, beneficiază de un ansamblu de tehnici de analiză care îi permit să detecteze în mod eficient similitudinile suspecte și paragrafele copiate dintr-o sursă sau mai multe și care se regăsesc în textul supus investigației.

2. Varianta simplă, dar costisitoare, este abonamentul la una din firmele al căror obiect de activitate o reprezintă depistarea plagiatului. Prima și cea mai cunoscută firmă este Turnitin www.turnitin.com care returnează, în cel mult 24 de ore, textul lucrării analizate cu un "raport de originalitate", fiind marcate cu roșu toate pasajele copiate (cu indicarea corespunzătoare a surselor de unde s-a copiat).

Varianta ceva mai laborioasă, dar fără cheltuieli prea mari, ar fi analiza directă a lucrărilor studenților, cu încercările proprii de identificare a plagiatului, și anume:²⁵

- la o primă lectură a lucrărilor, dacă profesorul a ajuns să-i cunoască pe studenți, vocabularul prea elevat, o frazare pretențioasă, argumentarea sau exemplele vor indica posibilele fraude, adică lucrările ce trebuie analizate mai pedant;
- dacă lucrările, într-un format electronic, au fost transmise prin e-mail ca fișiere atașate, sau

²⁵ Ann Lathrop, Kathleen Foss, Kathleen E. Foss, Student cheating and plagiarism in the Internet era: a wake-up call, Libraries Unlimited, 2000

Capitolul 5

Dezertarea lucrărilor plagiate. Sfaturi pentru descoperirea acestora

Pentru a identifica plagiatul prin lucrările studenților, există trei variante:

1. Varianta simplă și gratuită. Utilizarea <http://DetectarePlagiat.ro>. DetectarePlagiat.ro este un program (software) gratuit de verificare și detectare a plagiatului special conceput pentru limba română, un ajutor antiplagiat.

Programul DetectarePlagiat.ro reprezintă soluția de validare a originalității oricărui text scris în limba română.

DetectarePlagiat.ro va pune la dispoziție cel mai performant program de detecție a plagiatului în limba română fiind agreat de Comisia de Etică și utilizat în majoritatea Universităților din România.

Versiunea curentă (v2.0) identifică și stabilește plagiatul chiar și în cazul "portitelor" care încearcă să "pacalească" sau să evite detectarea plagiatului.

DetectarePlagiat.ro scanează fișiere de tipul .DOC și .DOCX (Microsoft Office Word), fișiere .PDF (Portable Document Format), fișiere text .TXT.

DetectarePlagiat.ro analizează și scanează peste 10 miliarde de resurse, iar pentru acest lucru are nevoie de timp. În funcție de mărimea fișierului și de tipul de calculator folosit și puterea acestuia, scanarea anti-plagiat poate dura între 5 - 15 minute.

DetectarePlagiat.ro oferă servicii de detecție a plagiatului digital care permit utilizatorilor să verifice conținuturi pentru posibile similarități textuale.

Spre deosebire de alți creatori de programe de verificare a autenticității și originalității textelor, care impun o taxă pentru descărcarea programelor de detecție a plagiatului, softul DetectarePlagiat.ro este oferit GRATUIT, într-un demers onest de a crește calitatea conținutului scris din mediul academic românesc și nu numai. El poate fi folosit simplu și eficient de centrele și institutele academice, cadre universitare, studenți, edituri, ziare, agenții de presă ori companii care doresc să verifice și să-și protejeze conținutul online.

DetectarePlagiat.ro este primul proiect de anvergură în elaborarea unui program software antiplagiat adaptat în mod specific pentru texte în limba română. Rezultatul muncii susținute a unei

dacă au fost depuse pe dischete sau pe CD, se recomandă o verificare a proprietăților fișierelor. Mulți dintre studenți nu mai trec textul preluat printr-un editor în calculatorul propriu, ci îl expediază exact așa cum l-au găsit - preluat. În acest caz, se poate vedea că fișierul a fost creat de altă persoană decât studentul respectiv și, spre exemplu, cu un an sau doi înaintea intrării sale în facultate;

- în multe cazuri, chiar textul, pe care studentul îl prezintă, nici nu l-a citit. Acest caz include indicii clare demonstrând fraudă: referințe la alte lucrări ale autorului, fraze ce atestă participarea autorului la activități sau evenimente inaccesibile studentului, respectiv. În cazul în care "sursa de inspirație" a lucrării a fost un articol de revistă, se vor putea întâlni formulări sau forme impuse de editori.

- pentru a identifica posibilele surse (canditate de copiere), se pot încerca căutări pe Web. De multe ori va fi suficientă o secvență de 3-4 cuvinte care poate fi inserată într-o cerere de căutare chiar cu un motor de căutare universal, precum Google. Cum unele site-uri cu referate nu permit accesul roboților pentru indexare, căutarea aceasta poate să nu dea rezultate.

Dacă profesorul nu reușește să demonstreze plagiatul, nu înseamnă neapărat că lucrarea analizată este originală. Dar aplicând pașii de mai sus numărul evaluărilor eronate se va diminua, cu siguranță. Experiența se acumulează treptat, împreună cu un set tot mai "consistent" de lucrări și posibile surse pentru temele din cursul oferit.

Sfaturi pentru descoperirea lucrărilor plagiate²⁶

(a) Indiciile vizuale

- formatarea paginilor – acestea nu trebuie să aibă aspectul web, pauze inconsistente, aspect neobișnuit, cuvinte sau secțiuni, cu link-uri integrate, etc;
- stil de citare sau bibliografia inconsecventă;

²⁶ <http://www.checkforplagiarism.net/>

- lucrarea conține link-uri încorporate, pauze inadecvate sau numerotare inconsecventa;
- fraze care nu au legătură cu textul în antetul sau subsolul paginii imprimate;
- lucrarea a fost imprimată de pe un browser web;
- lucrarea nu are pagina de titlu sau conține o pagina cu titlul scris de mână

(b) Indicii de conținut

Discutați cu studentul următoarele aspecte:

- Poate acesta să rezume ideile principale ale lucrării?
- Studentul va poate furniza copii ale materialelor menționate în lucrare?

(c) Aspectul lucrării:

- Inconsecvențe în stilul de citare sau bibliografie;
- Lucrarea conține referințe la grafice, diagrame, imagini, persoane sau evenimente care sunt ireale?

(d) Stilul de scriere/Mecanica:

- Limbajul folosit în lucrare este unul academic?
- Lucrarea este scrisă corect din punct de vedere gramatical? Utilizarea incorectă a sintaxei ar putea fi rezultatul folosirii unui serviciu de traducere web pentru a traduce o lucrare din germană în engleză și apoi în limba română.
- Lucrarea diferă în mod semnificativ comparativ cu alte lucrări ale respectivului student?
- Lucrarea tratează cerințele impuse? Se regăsesc subiecte tratate care nu fac obiectul lucrării?
- Lucrarea este impecabilă, nu conține nicio eroare de ortografie sau sintaxă

(e) Surse de documentare:

pg. 41

www.Licenta-Diploma-Master.com

- Lucrarea conține surse de documentare recente?
- Lucrarea conține majoritatea surselor de documentare ca siteuri web care sunt inactice?
- Lucrarea prezintă detaliat informații specifice, dar fără a cita sursa de documentare pentru a susține afirmațiile?
- Sursele citate în lucrare sunt efectiv utilizate? (uneori, sursele de documentare sunt adăugate în scopul de a enumera cât mai multe)

Soluții software²⁷:

Soluțiile software ajută la scanarea documentelor de orice tip pentru depistarea plagiatului. Acestea folosesc ultimele tehnologii disponibile pentru a identifica și evidenția chiar și cele mai subtile încercări de plagia, fie ele intenționate sau nu.

Serviciile oferite de astfel de software-uri se concretizează în:

Verificarea documentelor în baze de date

Verificarea documentelor se realizează în baze de date detaliate, putându-se detecta inclusiv articole prezentate la nivel mondial. De asemenea, cu ajutorul acestora, se pot verifica documente de specialitate din domeniul medicinei, dreptului, economiei, etc.

Verificarea Internetului

Chiar dacă un site nu mai este activ, softurile pot verifica în continuare documentele pentru depistarea plagiatului. În plus, verificarea forumurilor, blogurilor, documentelor PDF aflate la dispoziția publicului se face automat și în (aproape) în timp real.

Verificarea structurii frazelor

Soluțiile software oferă în plus față de Internet, baze de date și verificarea documentelor prin care structura frazelor este verificată pentru a dovedi dacă a fost parafrazată în mod necorespunzător.

Verificarea în/din limba străină

Un alt avantaj pe care îl oferă soluțiile software de detectare a plagiatului îl reprezintă oportunitatea verificării lucrărilor în majoritatea limbilor de circulație (engleză, spaniolă, germană,

²⁷ <http://www.checkforplagiarism.net/>

pg. 42

www.Licenta-Diploma-Master.com

portugheză, franceză, italiană), dar și în arabă, coreeană, și chineză.

Depistarea plagiatului este o provocare, stresantă pentru ambele părți. Cu un model de succes, precum cel al firmei Turnitin, există speranța că firmele de soft din țară, vor găsi resursele necesare pentru a realiza un astfel de sistem (de identificare a plagiatului) pentru textele scrise în limba română.

Rămâne să

sperăm că plagiatul nu va mai fi tratat ca o greșeală mărunță și că în școală elevii vor învăța să scrie corect și cinstit.

Capitolul 6**Conținutul și protecția drepturilor de autor.****Internetul și drepturile de autor**

Dreptul de autor reprezintă o instituție juridică simțită alțora, care are însă o valoare culturală și patrimonială semnificativă, de unde rezidă și importanța sa. În esență există un drept exclusiv de utilizare și valorificare al titularului dreptului de autor, care aduce anumite beneficii patrimoniale, limitat doar de către societate, în ceea ce privește durata protecției și exercițiul dreptului exclusiv de proprietate.²⁸

Subiectele dreptului de autor

Dreptul de autor este strâns legat de persoana autorului, acordându-i acestuia atribute de ordin moral și patrimonial. Principiul care guvernează dreptul de autor este acela al adevăratului creator al operei, care leagă calitatea de autor de calitatea de subiect al dreptului de autor. Calitatea de autor este o problemă de fapt, în timp ce calitatea de subiect este o problemă de drept, astfel că cele două nu presupun neapărat identitatea de persoană, această identitate depinzând de anumite situații, care reies din clasificarea subiectelor dreptului de autor în subiect originar/primar și subiect derivat/secundar.

Obiectul dreptului de autor

Obiectul dreptului de autor îl reprezintă operele de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, respectiv forma în care ideile sunt exprimate nu atât conținutul ideilor sau suportul

²⁸ www.ucdc.info

pg. 43

www.Licenta-Diploma-Master.com

material al acestora. Deci nu trebuie confundat obiectul dreptului de autor nici cu obiectul operei nici cu obiectul dreptului material.

În prezent, aceasta reprezintă o soluție arbitrară și subiectivă în virtutea principiului egalității în fața legii, există unele opinii care apreciază că meritul autorului nu ar trebui să reprezinte un criteriu pentru stabilirea protecției juridice a operei.

Conținutul dreptului de autor

Pornind de la natura complexă, duală a dreptului de autor, se evidențiază două categorii de drepturi, reglementate inclusiv prin lege:

A. Drepturile morale de autor (stabilite prin art. 10 din Legea 8/1996)

1. Dreptul de divulgare a operei. Acest drept reprezintă posibilitatea autorului de a decide dacă, în ce mod, cum și când va fi adusă opera la cunoștința publicului. Este un drept absolut și inviolabil, strâns legat de persoana autorului. Importanța sa este majoră, deoarece are influență și asupra momentului apariției și existenței drepturilor patrimoniale, deoarece până la data la care opera este divulgată, aceste drepturi sunt doar eventuale.

2. Dreptul la paternitatea operei. Este un drept care se referă la dreptul de a pretinde recunoașterea calității de autor al operei, bazat pe legătura indestructibilă dintre autor și opera sa, ca manifestare a creativității acestuia. Aspectul sau latura pozitivă a acestui drept constă în dreptul autorului de a revendica în orice moment calitatea sa de autor al operei, iar aspectul negativ implică un drept de a se opune la orice fel de act de contestare sau fraudare a acestei calități a sale. Este un drept ce poate aparține doar persoanei fizice, fiind însă transmisibil succesorilor în drepturi ai autorului.

3. Dreptul la nume. Autorul este cel care are dreptul de a decide sub ce nume va fi adusă la cunoștința publicului opera. Opțiunile pe care le are sunt stabilite prin lege, astfel încât o operă poate fi adusă la cunoștința publicului sub numele real al autorului, anonim sau sub un pseudonim, fiind exclusă publicarea sub numele unei alte persoane.

4. Dreptul la inviolabilitatea operei. Acest drept presupune respectarea integrității operei și opoziția la orice fel de modificare sau atingere adusă acesteia, dacă prin aceasta se prejudiciază onoarea

pg. 44

www.Licenta-Diploma-Master.com

sau reputația autorului. Este un drept care se transmite prin moștenire.

5. Dreptul de retractare a operei. Autorul are un drept de a retrage opera, după ce aceasta a fost adusă la cunoștința publicului, despăgubind atunci când aceasta se impune, pe titularul dreptului de autor, dacă acesta este o altă persoană decât autorul. Acest drept nu se transmite prin moștenire succesorilor autorului. Legea stabilește și o excepție în cazul programelor pentru calculator, caz în care nu este posibilă retractarea acestora, aspect firesc, având în vedere că ar fi și imposibil un control asupra utilizării ulterioare retractării, dar și pentru că unele programe stau la baza unor sisteme complexe, astfel încât s-au aduce prejudicii semnificative unor persoane ce nu ar putea fi identificate în mod concret.

B. Drepturile patrimoniale de autor

Latura patrimonială a dreptului de autor presupune anumite trăsături specifice, care le diferențiază de alte drepturi patrimoniale, dar care le separă și față de latura nepatrimonială. Aceste drepturi rămân strâns legate de persoana autorului, sunt exclusiv, însă sunt cesibile și limitate în timp.

Prin decizia sa, autorul își poate da acordul ca opera sa să fie utilizată și de alte persoane. Transmiterea acestor drepturi se poate realiza atât prin acte între vii, prin contracte, cât și prin efectul legii, pentru cauză de moarte. Încă o caracteristică specială a acestor drepturi este aceea că sunt drepturi temporare, fiind transmise moștenitorilor pentru o perioadă limitată de timp.

Protecția dreptului de autor

Legea prevede mai multe modalități care sunt destinate a apăra drepturile de autor și drepturile conexe.

1. Măsuri tehnice de protecție. Legea, prevede posibilitatea folosirii de măsuri tehnice de protecție prin care se înțelege utilizarea oricărei tehnologii, dispozitiv sau componentă, care prin funcționarea sa normală este destinată a împiedica sau limita actele care nu sunt autorizate de titularii drepturilor recunoscute prin lege. De asemenea, titularii drepturilor pot furniza în contextul comunicării operelor orice fel de informații cu privire la drepturile legate de acea operă, condițiile și modalitățile de utilizare a respectivei opere.

2. Mijloace de drept administrativ. Încălcarea anumitor drepturi atrage după sine răspunderea contravențională. Tot contravenție constituie și fapta persoanei juridice de a permite unei persoane

fizice accesul la spațiul sau echipamente, bunuri sau servicii, în vederea săvârșirii unei contravenții sau infracțiuni.

3. Mijloace de drept civil. Titularii drepturilor pot solicita instanței constatarea încălcării drepturilor lor sau recunoașterea acestora, cu plata unor daune materiale pentru repararea prejudiciilor cauzate. Conform prevederilor din Legea 8/1996 pentru stabilirea despăgubirilor, instanțele de judecată vor putea recurge la anumite criterii, cum ar fi consecințele economice ale faptei (câștig nerealizat de către titular, beneficiu realizat de făptuitor), daunele morale cauzate etc., iar când acesta nu este posibil, cuantumul despăgubirilor va fi stabilit la triplul sumei care ar fi în mod legal datorată pentru tipul de utilizare care reprezintă fapta ilicită.

4. Mijloace de drept penal. Legea stabilește și posibilitatea sancționării ca infracțiuni pentru anumite fapte, care lezează dreptul de autor și drepturile conexe.

Toate creațiile, operele literare și artistice sunt protejate internațional de "Convenția de la Berna pentru protecția Operelor Literare și Artistice" care datează din 1886 revizuită prin Actul de la Paris din 24 iulie 1971 și modificată la 28 septembrie 1979. În România Legea nr. 8/1996 stabilește cadrul juridic privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Opera de creație intelectuală este recunoscută și protejată, independent de aducerea la cunoștința publică, prin simplul fapt al realizării ei, chiar în cazul în care nu este terminată.

Internetul și drepturile de autor

Internetul este descris fără a greși deloc un mijloc de comunicare multimedia. Mesajele conținute în comunicația prin internet sunt de foarte multe ori obiectul protecției dreptului de autor.

Textul scris este conținutul de baza al unui site. Desigur nu orice text scris este o operă protejată prin dreptul de autor. Textul trebuie să se bucure de caracteristica de a fi original. Aprecierea originalității nu este întotdeauna simplă. Sunt exceptate de la protecție următoarea serie de texte care conțin:

- ideile, teoriile, conceptele, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice ca atare și intențiile, conținute într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, de scriere, de explicare sau de exprimare;
- textele oficiale de natura politică, legislativă, administrativă, judiciară și traducerea oficială

ale acestora;... e)
știrile și informațiile de presă; f)
simplele fapte și date.

Astfel ca de câte ori este preluat un text din alta parte trebuie observat dacă nu ne aflăm în situația în care încălcăm drepturile de autor ale altora. În ceea ce privește știrile trebuie să fie știut că, deși acestea nu sunt protejate prin drepturile de autor, reproducerea lor în cadrul unui site poate fi urmata de o acțiune privind concurența neloială.

În spațiul virtual, dreptul de autor împiedică alte persoane să utilizeze materialele unui individ pentru profit propriu. Drepturile de autor protejează informațiile, creațiile produse de către un individ împotriva copierii acestora.

Proprietarul informațiilor cu drept de autor are dreptul de a autoriza și de a reproduce opera sa (pe suport electronic, video sau în format CD/DVD), și de a o distribui. În momentul în care orice persoană încălcă dreptul de proprietate intelectuală, aceasta se numește încălcarea drepturilor de autor. Acest lucru înseamnă că nu există posibilitatea de a descărca, salva, transmite prin e-mail opere originale către altcineva. Pentru aceste acțiuni este nevoie de permisiunea autorului opere originale în scopul de a o face transmisibilă.²⁹

Legea copyright-ului împiedică folosirea neautorizată (reproducerea, republicarea, obținerea de foloase materiale, etc.) a materialelor ce se supun acestei legi. Proprietarul de drept al materialului în cauză și numai acesta, poate autoriza reproducerea electronică sau sub orice altă formă, multiplicarea și distribuția acestuia. Când un anume autor încălcă legea copyright-ului acesta comite o infracțiune.

În momentul în care un provider de internet constată ca un anume utilizator încălcă dreptul de autor asupra unui material oarecare, conținutul de internet poate fi dezactivat. Mai mult, dacă asemenea informație este găzduită pe un site oarecare același provider poate bloca accesul utilizatorilor la respectivul site și/sau ștergerea conținutului celui ce încălcă legea.

Internetul, drepturile de autor și pirateria sunt subiecte din ce în ce mai studiate și analizate în ultimul timp la nivel global. Sunt problemele cu care ne confruntăm foarte des, în diverse circumstanțe. Internetul reprezintă pentru fiecare dintre noi mai mult decât o sursă de informații, este "prietenul"

nostru de zi cu zi. Deși, la prima vedere acesta reprezintă un lucru foarte util, el este cel care ne ocupă cea mai mare parte din viața noastră.

Pentru că fiecare dintre noi are acces liber la internet, societatea în care trăim a ajuns să uite ce înseamnă să pescuiești cu adevărat o operă de artă. Fără să realizăm suntem complicitii pirateriei pe internet, plagiem și nu mai avem plăcerea de a merge la un film sau la o piesă de teatru, nu mai găsim un refugiu citind o carte.

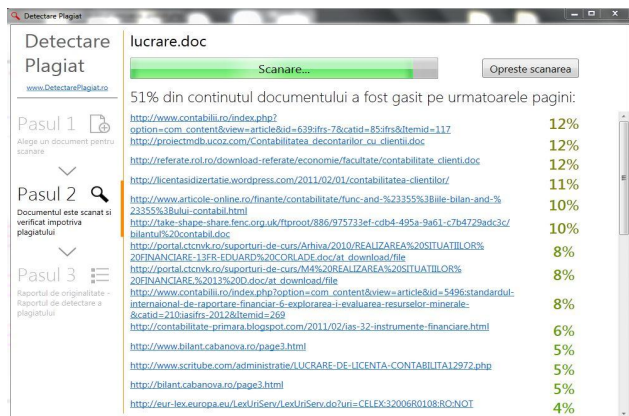
Surse de documentare:

- Academia Română, Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan, DEX-Dictionarul explicativ al limbii române, Editura: Univers Enciclopedic, 2007;
- Ann Lathrop, Kathleen Foss, Kathleen E. Foss, *Student cheating and plagiarism in the Internet era: a wake-up call*, Libraries Unlimited, 2000;
- Barrie JM, Presti DE, *Digital plagiarism - The web giveth and the web shall taketh*, J Med Internet Res 2000; <http://www.jmir.org>;
- Barry Gilmore, *Plagiarism: Why It Happens - How to Prevent It*, Heinemann, 2008;
- Basso L, *Ethics in bio-medical publishing: plagiarism and self-plagiarism*, SICCR org., <http://www.siccr.org>;
- Bill Marsh, *Plagiarism: alchemy and remedy in higher education*, SUNY Press, 2007;
- Carroll, J., *A Handbook for deterring plagiarism in higher education*. Oxford Brookes

²⁹ Barrie JM, Presti DE, *Digital plagiarism - The web giveth and the web shall taketh*, J Med Internet Res 2000

University, 2nd Edition, 2007;

8. Carol, J., & Ryan, J. (Eds.). *Teaching international students: improving learning for all*. Routledge, Taylor & Francis Group, Henriksson, A-S, 2008;
9. Doctor P, In *Other Words... Plagiarism in the new age*. Asian Stud Med J 2003; <http://www.asmj.org/article0803.html>;
10. Errami M, Garner H, *A tale of two citations, Nature.*; <http://www.nature.com/nature/journal/>;
11. Ioan Macovei, *Dreptul proprietății intelectuale*, București, 2006;
12. Judy Anderson, *Plagiarism, copyright violation, and other thefts of intellectual property: an annotated bibliography with a lengthy introduction*, McFarland, 1998;
13. Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, actualizată (2006);
14. Nicoleta - Rodica Dominte, *Dicționar de dreptul proprietății intelectuale*, București, 2009;
15. Purdue University Calumet, *Academic Integrity*; <http://webs.Calumet.Purdue.edu/integrity/>
16. Wendy Sutherland-Smith, *Plagiarism, the Internet, and student learning: improving academic integrity*, Routledge, 2008;
17. <http://www.plagiarism.org>;
18. <http://www.freelegaladvicehelp.com>;
19. <http://www.utsouthwestern.edu>;
20. <http://www.psychotherapy.ro>
21. <http://www.ecopyright.ro>
22. <http://chronicle.com>;
23. <http://www.plagiarismadvice.org>;
24. www.umfcv.ro
25. <http://www.wjw.edu>
26. <http://www.checkforplagiarism.net>
27. <http://DetectarePlagiat.ro>

fi în înaintea profesorului tău dacă textul tău este original sau plagiat.

DetectarePlagiat.ro va pune la dispoziție cel mai performant program de detectie a plagiatului fiind găsit de Comisia de Etică și utilizat în majoritatea Universitatilor din România și R. Moldova.

<http://DetectarePlagiat.ro>